TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2015 m. gruodžio 17 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Prekybos politika — Dempingas — Neužpildomi dujiniai kišeniniai žiebtuvėliai su akmenėliais — Reglamentas (EB) Nr. 1225/2009 — 11 straipsnio 2 dalis — Baigimas galioti — 13 straipsnis — Vengimas — Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 260/2013 — Galiojimas — Antidempingo muito taikymo srities išplėtimas jau nebegaliojant reglamentui, kuriuo tas muitas nustatytas — Prekybos pobūdžio pokytis“

Byloje C-371/14

dėl *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgo finansų teismas, Vokietija) 2014 m. birželio 17 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2014 m. rugpjūčio 1 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

APEX GmbH Internationale Spedition

prieš

Hauptzollamt Hamburg-Stadt

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro ketvirtosios kolegijos pirmininko pareigas einantis trečiosios kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen, teisėjai J. Malenovský, M. Safjan, A. Prechal ir K. Jürimäe (pranešėja),

generalinis advokatas Y. Bot,

posėdžio sekretorius I. Illéssy, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2015 m. liepos 2 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *APEX GmbH Internationale Spedition*, atstovaujamos advokato M. Hackert ir R. Etehad,

— Europos Sąjungos Tarybos, atstovaujamos S. Boelaert, iš pradžių padedamos advokatų D. Geradin ir N. Tuominen, vėliau advokato N. Tuominen,

— Europos Komisijos, atstovaujamos F. Erlbacher, T. Maxian Rusche ir A. Stobiecka-Kuik,

susipažinęs su 2015 m. liepos 16 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: vokiečių.

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2013 m. kovo 18 d. Tarybos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 260/2013, kuriuo galutinio antidempingo muito, Reglamentu (EB) Nr. 1458/2007 nustatyto importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais, taikymo sritis išplečiama importuojamiems iš Vietnamo Socialistinės Respublikos siunčiamiems neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais, deklaruojamiems ar nedeklaruojamiems kaip Vietnamo Socialistinės Respublikos kilmės (OL L 82, p. 10, toliau – ginčijamas reglamentas), galiojimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *APEX GmbH Internationale Spedition* (toliau – APEX) ir *Hauptzollamt Hamburg-Stadt* (Hamburgo miesto centrinė muitinė, Vokietija) ginčą dėl pastarosios sprendimo įpareigoti APEX sumokėti antidempingo muitus.

Teisinis pagrindas

Reglamentas (EB) Nr. 1225/2009

3 Nuostatos, reglamentuojančios Europos Sąjungos antidempingo muitų taikymą ir galiojusios tuo metu, kai klostėsi pagrindinės bylos faktinės aplinkybės, buvo įtvirtintos 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1225/2009 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos bendrijos narėmis nesančių valstybių (OL L 343, p. 51, ir klaidų ištaisymas OL L 7, 2010, p. 22) pirminėje redakcijoje, taip pat 2012 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 765/2012 (OL L 237, p. 1) pateiktoje redakcijoje (toliau – pagrindinis reglamentas).

4 Pagrindinio reglamento 19 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„<…> būtina, kad Bendrijos teisės aktuose būtų nuostatų, reglamentuojančių tokią veiklą, net jei tai tebūtų produktų surinkimas Bendrijoje ar trečiojoje valstybėje, kai tokios veiklos pagrindinis tikslas – vengti antidempingo priemonių.“

5 Šio reglamento 10 straipsnio „Taikymas atgal“ 1 dalyje nustatyta:

„Laikinosios priemonės ir galutiniai antidempingo muitai taikomi tik tiems produktams, kurie išleidžiami į laisvą apyvartą po to, kai įsigalioja pagal 7 straipsnio 1 dalį arba – priklausomai nuo aplinkybių – pagal 9 straipsnio 4 dalį priimtas sprendimas, išskyrus atvejus, numatytus šiame reglamente.“

6 Minėto reglamento 11 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta:

„Galutinė antidempingo priemonė baigia galioti, praėjus penkeriems metams nuo sprendimo ją taikyti įsigaliojimo dienos arba penkeriems metams nuo paskutinės dempingą ir jo žalą nagrinėjusios peržiūros užbaigimo dienos, jeigu peržiūros metu nebuvo nustatyta, kad priemonei baigus galioti bus labai tikėtina, jog dempingas ir žala tęsis arba pasikartos. Priemonių galiojimo termino peržiūra pradedama Komisijos arba Bendrijos gamintojų iniciatyva, ir tokia priemonė galioja iki peržiūros pabaigos.“

7 To paties reglamento 13 straipsnis „Vengimas“ suformuluotas taip:

„1. Kai galiojančių priemonių yra vengiama, pagal šį reglamentą nustatyti antidempingo muitai gali būti išplečiami panašaus produkto, kuris gali būti ir nežymiai pakeistas, ir nepakeistas, importui iš trečiųjų valstybių; arba nežymiai pakeisto panašaus produkto importui iš valstybės, kuriai taikoma

priemonė; arba šių prekių sudėtinėms dalims. Kai galiojančių priemonių vengiama, antidempingo muitai, neviršijantys pagal 9 straipsnio 5 dalį nustatyto likutinio antidempingo muito, gali būti išplečiami importui iš bendrovių, kurios turi naudos individualiais muitais valstybėse, kurioms taikomos priemonės. Vengimas apibrėžiamas kaip prekybos tarp trečiųjų valstybių ir Bendrijos arba individualių bendrovių valstybėje, kuriai nustatytos priemonės, ir Bendrijos būdo pokytis, atsiradęs dėl veiksmų, proceso ar veiklos, kurių negalima paaiškinti jokiomis kitomis pagrįstomis priežastimis ar ekonominiu pagrindimu, kaip tik antidempingo muito nustatymu, ir kai yra įrodymų dėl žalos arba kad ištaisantysis muito poveikis yra mažinamas panašaus produkto kainų ir (arba) kiekių prasme, bei yra dempingo įrodymų, lyginant su anksčiau panašiam produktui nustatytomis, jei būtina pagal 2 straipsnio nuostatas, normaliosiomis vertėmis.

Pirmoje pastraipoje minimi veiksmai, procesas ar veikla, *inter alia*, apima nežymius nagrinėjamojo produkto pakeitimus, siekiant jam pritaikyti muitinės kodus, kuriems paprastai netaikomos priemonės, su sąlyga, kad modifikavimas nepakeičia esminių produkto savybių; produkto, kuriam taikomos priemonės, gabenimą per trečiąsias valstybes; eksportuotojo ar gamintojo pardavimo būdų ar kanalų pertvarkymą valstybėje, kuriai taikomos priemonės, siekiant galiausiai eksportuoti savo prekes į Bendriją per gamintojus, kurie naudojasi individualių muitų tarifais, žemesniais už tuos, kurie taikomi gamintojo produktams; ir, esant 2 dalyje nurodytoms aplinkybėms, dalių surinkimui surinkimo operacijomis Bendrijoje ar trečiojoje valstybėje.

2. Surinkimo operacijos Bendrijoje ar trečiojoje valstybėje laikomos galiojančių priemonių vengimu, jeigu:

a) tos operacijos prasidėjo arba žymiai suintensyvėjo jau pradėjus arba prieš pat pradedant antidempingo tyrimą, o nagrinėjamos sudedamosios dalys yra iš valstybės, kuriai taikomos priemonės; ir

<…>

c) taisomasis muito poveikis yra mažinamas surinkto panašaus produkto kainų ir (arba) kiekių prasme ir yra dempingo įrodymų, lyginant su anksčiau panašiam ar artimam produktui nustatytomis normaliosiomis vertėmis.

3. Pagal šį straipsnį tyrimai pradedami Komisijos iniciatyva arba valstybės narės ar kurios nors suinteresuotos šalies prašymu, kai pateikiama pakankamai įrodymų dėl 1 dalyje nurodytų veiksnių. Tyrimas pradedamas, Komisijai pasikonsultavus su Patariamuoju komitetu ir priėmus reglamentą, kuriame taip pat gali būti nurodoma muitinių institucijoms registruoti importą pagal 14 straipsnio 5 dalį arba reikalauti garantijų. Tyrimus atlieka Komisija, kuriai gali padėti muitinių institucijos, ir užbaigia juos per devynis mėnesius. Kai galutinai patvirtinti faktai pateisina priemonių išplėtimą, Taryba, remdamasi Komisijos, pasikonsultavusios su Patariamuoju komitetu, pasiūlymu, priemones išplečia. Pasiūlymą priima Taryba, jeigu ji paprastąja balsų dauguma nenusprendžia atmesti pasiūlymo per vieną mėnesį, kai jį pateikia Komisija. Išplėtimas įsigalioja tą dieną, kurią buvo nustatyta registracija pagal 14 straipsnio 5 dalį arba pareikalauta garantijų. Atitinkamos procedūrinės šio reglamento nuostatos dėl tyrimų pradžios ir atlikimo taikomos kaip numatyta šiame straipsnyje.

<…>“

8 Pagrindinio reglamento 14 straipsnio 5 dalyje nurodyta:

„Komisija, pasikonsultavusi su Patariamuoju komitetu, nurodo muitinių institucijoms imtis reikalingų veiksmų registruoti importą, kad vėliau tokiam importui būtų galima pritaikyti priemones nuo registracijos datos. Importas pradedamas registruoti, kai Bendrijos pramonė pareikalauja ir pateikia

pakankamų įrodymų tokiam veiksmui pateisinti. Registracija įvedama reglamentu, kuriame nurodomas tokio veiksmo tikslas ir, jei reikia, galimos turtinės prievolės suma. Registruoti importą privaloma ne ilgesnį kaip devynių mėnesių laikotarpį.“

9 Šio reglamento 18 straipsnyje numatyta:

„1. Tais atvejais, kai kuri nors suinteresuota šalis atsisako suteikti informaciją ar kitokiu būdu nesuteikia reikalingos informacijos per šiame reglamente nurodytą laiką arba ženkliai trukdo atlikti tyrimą, preliminarios ar galutinės, teigiamos ar neigiamos išvados gali būti daromos remiantis turimais faktais. <…>

<…>

6. Jeigu suinteresuota šalis nebendradarbiauja arba bendradarbiauja nepakankamai ir dėl to nuslepiama susijusi svarbi informacija, tyrimo išvados tai šaliai gali būti ne tokios palankios, kaip tuo atveju, jei ji būtų bendradarbiavusi tinkamai.“

Antidempingo reglamentai dėl neužpildomų dujinių kišeninių žiebtuvėlių su akmenėliais

10 Po to, kai 1989 m. Europos Komisija gavo Europos žiebtuvėlių gamintojų federacijos skundą, buvo priimtas 1991 m. lapkričio 25 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3433/91 dėl importuojamų pakartotinai neužpildomų dujinių kišeninių žiebtuvėlių su akmenukais, kurių kilmės šalys yra Japonija, Kinijos Liaudies Respublika, Korėjos Respublika ir Tailandas, apmokestinimo galutiniu antidempingo muitu ir laikino antidempingo muito surinkimo (OL L 326, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 17 t., p. 292).

11 Pagal šio reglamento 1 straipsnį, be kita ko, Kinijos Liaudies Respublikos (toliau – KLR) kilmės pakartotinai neužpildomų dujinių kišeninių žiebtuvėlių su akmenukais importui nustatomas galutinis antidempingo muitas.

12 Atlikus tyrimą dėl galimo antidempingo muito vengimo, priimtas 1999 m. sausio 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 192/1999, praplečiantis galutinio antidempingo muito, nustatyto Reglamentu (EEB) Nr. 3433/91 dėl importuojamų pakartotinai neužpildomų dujinių kišeninių žiebtuvėlių su akmenukais, kurių kilmės šalis yra Kinijos Liaudies Respublika arba kurie siunčiami iš Taivanio [Taivano] ar yra jo kilmės, importui ir pakartotinai neužpildomų žiebtuvėlių, siunčiamų iš Taivanio [Taivano] ar jo kilmės, importui bei nutraukiantis priemonių taikymą pakartotinai neužpildomų žiebtuvėlių, siunčiamų iš Honkongo ir Makao, importui (OL L 22, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 30 t., p. 170).

13 Šio reglamento 1 straipsnyje buvo numatyta Reglamentu Nr. 3433/91 nustatyto antidempingo muito taikymo sritį išplėsti importuojamiems iš Taivano siunčiamiems arba jo kilmės pakartotinai neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenukais bei kai kuriems importuojamiems pakartotinai užpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenukais, kurių kilmės šalis yra Kinijos Liaudies Respublika arba kurie yra siunčiami iš Taivano ar yra jo kilmės.

14 Reglamentu Nr. 3433/91 nustatytas ir Reglamentu Nr. 192/1999 išplėstas antidempingo muitas paliktas galioti 2001 m. rugsėjo 12 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1824/2001, įvedančiu galutinius antidempingo muitus importuojamiems pakartotinai neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenukais, kurių kilmės šalis yra Kinijos Liaudies Respublika ir kurie siunčiami iš Taivanio [Taivano] ar yra jo kilmės ir importuojamiems tam tikriems pakartotinai užpildomiems kišeniniams žiebtuvėliams su akmenukais, kurių kilmės šalis yra Kinijos Liaudies Respublika ir kurie siunčiami iš Taivanio [Taivano] ar yra jo kilmės (OL L 248, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 38 t., p. 143), ir 2007 m. gruodžio 10 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1458/2007,

nustatančiu galutinį antidempingo muitą importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais ir siunčiamiems iš Taivano arba jo kilmės, ir importuojamiems tam tikriems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės užpildomiems kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais ir siunčiamiems iš Taivano arba jo kilmės (OL L 326, p. 1).

15 „Pranešime apie artėjantį tam tikrų antidempingo priemonių galiojimo terminą [pabaigą]“, 2012 m. gegužės 1 d. paskelbtame *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL C 127, p. 3), Komisija pranešė, kad, jeigu nebus inicijuota peržiūra pagal pagrindinio reglamento 11 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą, importuojamiems KLR kilmės neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais ir siunčiamiems iš Taivano arba jo kilmės taikomos antidempingo priemonės nustos galioti 2012 m. gruodžio 13 d. Paskelbus šį pranešimą, tinkamai pagrįstų prašymų dėl peržiūros negauta, todėl Komisija „Pranešime apie artėjantį tam tikrų antidempingo priemonių galiojimo terminą [pabaigą]“, paskelbtame 2012 m. gruodžio 12 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL C 382, p. 12), nurodė, kad ši antidempingo priemonė nustos galioti 2012 m. gruodžio 13 d.

16 Per tą laiką pagal 2012 m. birželio 25 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 548/2012, kuriuo inicijuojamas tyrimas dėl galimo antidempingo priemonių, nustatytų Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1458/2007 importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais, vengimo importuojant iš Vietnamo siunčiamus neužpildomus dujinius kišeninius žiebtuvėlius su akmenėliais, deklaruojamus kaip Vietnamo kilmės arba ne, ir įpareigojama registruoti tokius importuojamus produktus (OL L 165, p. 37), 1 straipsnį Komisija inicijavo tyrimą siekdama nustatyti, ar iš Vietnamo siunčiami neužpildomi dujiniai kišeniniai žiebtuvėliai su akmenėliais į Sąjungą importuojami vengiant Reglamentu Nr. 1458/2007 nustatytų antidempingo priemonių.

17 Pagal šio reglamento 2 straipsnį, remiantis pagrindinio reglamento 13 straipsnio 3 dalimi ir 14 straipsnio 5 dalimi valstybių narių muitinės turi imtis reikiamų veiksmų, kad būtų registruojami šio reglamento 1 straipsnyje nurodyti į Sąjungą importuojami produktai.

18 Ginčijamas reglamentas priimtas atlikus tyrimą, inicijuotą Reglamentu Nr. 548/2012; šis tyrimas truko nuo 2011 m. balandžio 1 d. iki 2012 m. kovo 31 d., vadinamąjį ataskaitinį laikotarpį (toliau – AL).

19 Ginčijamo reglamento 28–30 ir 36 konstatuojamosios dalys, susijusios su Vietnamo eksportuojančių gamintojų bendradarbiavimo lygiu, suformuluotos taip:

„(28) Kaip nurodyta 18 konstatuojamojoje dalyje, atsakymus į klausimyną pateikė septynios bendrovės. Kaip teigiama šiuose atsakymuose, per AL į Sąjungą parduotų žiebtuvėlių kiekis sudaro daugiau kaip 100 % žiebtuvėlių, apie kurių importą į Sąjungą yra pranešta, remiantis Eurostato *Comext* duomenų bazės informacija. Nepaisant to, kad atsakymuose pateikta informacija apie pardavimo apimtį laikoma nepatikima, kaip paaiškinta 29 konstatuojamojoje dalyje, manoma, kad iš to vis dėlto galima spręsti, jog bendradarbiavimas buvo aktyvus ir kad tiriamos bendrovės yra tipinės.

(29) Per tikrinamuosius vizitus septynių Vietnamo eksportuojančių gamintojų patalpose padaryta išvada, kad kiekvieno iš jų pateikta informacija negali būti laikoma patikima nustatant tyrimui svarbius faktus. Pirmiausia nustatyta, kad šios septynios bendrovės neteisingai nurodė savo gamybos, žiebtuvėlių dalių importo ir bendro pardavimo apimtį. Taip pat nustatyta, kad su tiriamuoju produktu susijusi kiekvieno gamintojo veikla nebuvo oficialiai apskaitoma, o tam tikras surinkimo operacijas atliko neoficialiai dirbantys subrangovai. Be to, nebuvo nurodytas arba buvo neteisingai nurodytas iš KLR importuojamų dalių kiekis, o dalis šių pardavimo sandorių bendrovių buhalterijoje neapskaityta. Todėl visų pirma nebuvo įmanoma patikimai nustatyti bendros šių bendrovių gamybos ir pardavimo apimties, o faktinė tiriamojo produkto pardavimo kaina ir išlaidos pagrindinėms žaliavoms, kaip antai dujoms, neatitiko atsakymuose į klausimyną pateiktų duomenų.

(30) Atsižvelgiant į 29 konstatuojamojoje dalyje aprašytas aplinkybes, eksportuojantiems gamintojams buvo pranešta, kad pagal pagrindinio reglamento 18 straipsnį faktai bus nustatomi ir tyrimo išvados daromos remiantis patikimiausiais turimais duomenimis. <…>

<…>

(36) Todėl išvadas dėl neužpildomų dujinių kišeninių žiebtuvėlių su akmenėliais importo iš Vietnamo į Sąjungą teko daryti remiantis turimais faktais, kaip nustatyta pagrindinio reglamento 18 straipsnio 1 dalyje. Dėl šios priežasties, siekdama užtikrinti, kad šalims nepateikus informacijos tyrimas nesustotų, vertindama bendrą importo iš Vietnamo į Sąjungą apimtį Komisija pakeitė nepatikrinamus Vietnamo gamintojų pateiktus duomenis kitais turimais duomenimis, kaip antai Eurostato *Comext* duomenų bazės informacija, o vertindama kiniškų dalių santykinę dalį – prašyme pateikta informacija apie išlaidas (žr. 50 konstatuojamąją dalį).“

20 Šio reglamento 37 konstatuojamojoje dalyje, susijusioje su Kinijos eksportuojančių gamintojų bendradarbiavimo lygiu, nustatyta:

„Eksportuojantys Kinijos gamintojai nebendradarbiavo. Todėl išvadas dėl nagrinėjamojo produkto importo į Sąjungą ir neužpildomų dujinių kišeninių žiebtuvėlių su akmenėliais eksporto iš KLR į Vietnamą teko daryti remiantis turimais faktais, kaip nustatyta pagrindinio reglamento 18 straipsnio 1 dalyje. Nustatant bendrą eksporto iš KLR į Vietnamą apimtį remtasi prašyme pateiktais JT *Comtrade* statistiniais duomenimis.“

21 Minėto reglamento 38–44 konstatuojamosiose dalyse, susijusiose su prekybos pobūdžio pokyčiu, nustatyta:

„2.4. Prekybos pobūdžio pokytis

Neužpildomų dujinių kišeninių žiebtuvėlių su akmenėliais importas į Sąjungą

(38) Nagrinėjamojo produkto importo iš KLR apimtis sumažėjo 1991 m. pradėjus taikyti priemones. Importo apimtis išliko nedidelė ir pakeitus šias priemones bei išplėtus jų taikymo sritį 1995, 1999, 2001 ir 2007 m.

(39) Nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2012 m. kovo 31 d. žiebtuvėlių importo iš KLR apimtis buvo palyginti stabili: apie 50 mln. vienetų 2008–2009 m., 70 mln. vienetų 2010 m. ir 60 mln. vienetų 2011 m. ir AL. Tačiau šį importą sudarė tik daugkartiniai modeliai ir elektriniai pjezo žiebtuvėliai, kuriems priemonės nebuvo taikomos.

(40) Tiriamojo produkto importas iš Vietnamo per šį laiką išaugo. 1997 m. tiriamojo produkto importas iš Vietnamo iš esmės nebuvo vykdomas, tačiau nuo 2007 m. tiriamojo produkto importo apimtis ėmė sparčiai augti.

(41) Per AL importo iš Vietnamo apimtis sudarė 84 % viso importo į Sąjungą.

Neužpildomų žiebtuvėlių importas iš Vietnamo į Sąjungą (procentinė viso importo dalis)

	2008	2009	2010	2011	AL
Rinkos dalis	80 %	84 %	83 %	84 %	84 %

Šaltinis: prašyme pateikti statistiniai duomenys.

Žiebtuvėlių dalių eksportas iš KLR į Vietnamą

(42) Per TL buvo vykdomas žiebtuvėlių su akmenėliais dalių eksportas ir KLR į Vietnamą. Vietnamas yra svarbiausia žiebtuvėlių su akmenėliais dalių eksporto iš KLR šalis. Kaip matyti iš prašyme pateiktų statistinių duomenų, nuo 1999 m. žiebtuvėlių dalių eksporto iš KLR į Vietnamą apimtis gerokai išaugo. 1999 m. žiebtuvėlių dalių eksportas iš KLR į Vietnamą sudarė mažiau kaip 3 % viso eksporto, o 2010 m. Vietnamas tapo pirmąja žiebtuvėlių dalių eksporto šalimi – jai tenka 26 % viso importo. Tai reikštų, kad eksporto apimtis padidėjo nuo mažiau negu 50 mln. iki 200 mln. gatavų žiebtuvėlių.

Neužpildomų dujinių kišeninių žiebtuvėlių su akmenėliais gamybos Vietname apimtis

(43) Kadangi Vietnamo gamintojų pateikta informacija buvo netinkama, nebuvo įmanoma gauti patikrinamų duomenų apie galimą tikrąją neužpildomų dujinių kišeninių žiebtuvėlių su akmenėliais gamybos apimtį.

2.5. Išvada dėl prekybos pobūdžio pasikeitimo

(44) Tai, kad nuo 2007 m. sumažėjo bendra eksporto iš KLR į Sąjungą apimtis ir padidėjo eksporto iš Vietnamo į Sąjungą apimtis, o nuo 1999 m. gerokai padidėjo žiebtuvėlių dalių eksporto iš KLR į Vietnamą apimtis, patvirtina prekybos tarp KLR bei Vietnamo ir Sąjungos pobūdžio pokytį.“

22 To paties reglamento 1 straipsnyje nustatyta:

„1. Galutinio antidempingo muito, Reglamento [Nr. 1458/2007] 1 straipsnio 2 dalimi nustatyto importuojamiems [KLR] kilmės neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais, taikymo sritis išplečiama iš Vietnamo siunčiamiems importuojamiems neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais, deklaruojamiems arba nedeklaruojamiems kaip Vietnamo kilmės, kurių KN kodas šiuo metu yra ex 9613 10 00.

2. Muitai, kurių taikymas išplėstas šio straipsnio 1 dalimi, mokėtini už iš Vietnamo išsiųstus nuo 2012 m. birželio 27 d. iki 2012 m. gruodžio 13 d. importuotus produktus, deklaruojamus arba nedeklaruojamus kaip Vietnamo kilmės, užregistruotus pagal Reglamento [Nr. 548/2012] 2 straipsnį ir [pagrindinio reglamento] 13 straipsnio 3 dalį bei 14 straipsnio 5 dalį.

<…>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

23 2012 m. rugpjūčio–gruodžio mėn. tarptautinio prekių vežimo bendrovė APEX Sąjungoje į laisvą apyvartą išleido 4 024 080 neužpildomų dujinių kišeninių žiebtuvėlių su akmenėliais, siunčiamų iš Vietnamo.

24 2013 m. kovo 26 d. pranešime apie mokėtinus mokesčius Hamburgo miesto centrinė muitinė nurodė APEX dėl šio išleidimo į laisvą apyvartą sumokėti 261 565,20 EUR dydžio antidempingo muitą pagal ginčijamą reglamentą.

25 2013 m. balandžio 15 d. APEX pateikė administracinį skundą dėl šio pranešimo apie mokėtinus mokesčius. Kadangi 2013 m. birželio 5 d. sprendimu Hamburgo miesto centrinė muitinė šį skundą atmetė, 2013 m. liepos 5 d. APEX kreipėsi į *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgo finansų teismas).

26 Pirma, šiam teismui kyla abejonių, ar Taryba galėjo išplėsti Reglamentu Nr. 1458/2007 nustatyto antidempingo muito taikymo sritį, nes šis reglamentas ginčijamo reglamento priėmimo dieną nebegaliojo. Iš tiesų, iš pagrindinio reglamento 13 straipsnio 1 dalies, konkrečiai, iš žodžių „kai galiojančių priemonių yra vengiama“ matyti, kad antidempingo priemonių taikymo sritis gali būti išplėsta tik tuo atveju, jei šios priemonės yra galiojančios, t. y. jei jų galiojimo terminas nepasibaigęs. Antidempingo priemonių bendra struktūra ir tikslas taip pat galėtų patvirtinti šį aiškinimą. Antidempingo muitų nustatymas yra ne sankcija už ankstesnį elgesį, o gynybos ir apsaugos nuo dėl dempingo atsirandančios nesąžiningos konkurencijos priemonė, kuria siekiama ateityje sutrukdyti importui dempingo kaina arba paversti jį ekonomiškai nenaudingu.

27 *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgo finansų teismas) vis dėlto pripažįsta, kad žodžiai „kai galiojančių priemonių yra vengiama“ gali būti suprantami ir kaip susiję ne su reglamento, kuriuo išplėsta šio antidempingo muito taikymo sritis, priėmimo data, o su šio išplėtimo taikymo laikotarpiu. Šiuo klausimu šis teismas pažymi, kad pagrindinio reglamento 13 straipsnio 3 dalies šeštame sakinyje aiškiai numatytas antidempingo muito taikymo srities išplėtimas atgaline data nuo tos dienos, kurią buvo nustatyta registracija pagal šio reglamento 14 straipsnio 5 dalį. Be to, *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgo finansų teismas) konstatuoja, kad pagal minėto reglamento tikslą ir struktūrą reglamento, kuriuo išplečiama antidempingo priemonių taikymo sritis, tikslas yra tik užtikrinti šių priemonių veiksmingumą ir užkirsti kelią jų vengimui. Taigi toks reglamentas yra tik papildomo pobūdžio, palyginti su pradinėmis antidempingo priemonėmis, o tai gali reikšti, kad pagrindinio reglamento 13 straipsnyje nėra nurodyta galutinio termino, iki kada priimti reglamentą, kuriuo išplečiama antidempingo muito taikymo sritis.

28 Antra, *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgo finansų teismas) teigia, jog mažai tikėtina, kad šiuo atveju įvykdytos pagrindinio reglamento 13 straipsnio 1 dalyje ir 2 dalies a punkte suformuluotos vengimo buvimo sąlygos.

29 Pirma, nenustatytas prekybos tarp atitinkamų trečiųjų šalių – t. y. KLR ir Vietnamo – ir Sąjungos pobūdžio pokytis, nurodytas pagrindinio reglamento 13 straipsnio 1 dalies trečiame sakinyje. Iš tiesų duomenys apie nagrinėjamo produkto importą iš KLR nėra pakankamai tikslūs arba, kiek tai susiję su ginčijamo reglamento 39 konstatuojamojoje dalyje pateiktais duomenimis, nėra svarbūs. Be to, duomenys apie importą iš Vietnamo, pateikti šio reglamento 40 konstatuojamojoje dalyje, neapima nei 2007 m., nei ankstesnių metų laikotarpio ir juos sunku susieti su minėto reglamento 42 konstatuojamojoje dalyje pateiktais teiginiais apie žiebtuvėlių dalių eksportą iš KLR į Vietnamą.

30 Be to, praėjo tam tikras laiko tarpas nuo nagrinėjamo produkto importo iš KLR sumažėjimo 1991 m., žiebtuvėlių dalių eksporto iš KLR į Vietnamą išaugimo nuo 1999 m. ir nagrinėjamo produkto importo iš Vietnamo į Sąjungą išaugimo 2007 m. *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgo finansų teismas) nurodo, jog aišku, kad pagrindinio reglamento 13 straipsnio 1 dalyje nėra nustatyta jokių konkrečių su laiku susijusių reikalavimų dėl prekybos pobūdžio pokyčio. Vis dėlto jis teigia, kad reikalingas konkretesnis paaiškinimas tuo atveju, kai prekybos tarp trečiųjų valstybių ir Sąjungos pobūdis pakinta tik praėjus daugeliui metų nuo antidempingo priemonių nustatymo.

31 Ginčijamame reglamente taip pat nenurodyta, kodėl, išaugus nagrinėjamo produkto importui iš Vietnamo, iškart nepadidėjo žiebtuvėlių dalių eksporto iš KLR į Vietnamą apimtis; nenurodyta ir tai, ar dėl žiebtuvėlių importo iš Vietnamo padidėjimo nuo 2007 m. atitinkamai sumažėjo žiebtuvėlių importas iš KLR.

32 Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja, kad įvykdytos pagrindinio reglamento 13 straipsnio 2 dalies a punkte įtvirtintos sąlygos. Viena vertus, pagrindinėje byloje nagrinėjamos surinkimo operacijos negalėjo „prasidė[ti] ar žymiai suintensyvė[ti] jau pradėjus arba prieš pat pradedant antidempingo tyrimą“. Kita vertus, mažai tikėtina, kad šios operacijos buvo

nepakankamai pagrįstos ar ekonomiškai nepateisinamos kitaip negu tik Reglamentu Nr. 1458/2007 nustatytų antidempingo priemonių vengimu. Minėtos operacijos visų pirma galėjo būti pateisinamos mažesnėmis darbo jėgos sąnaudomis.

33 Tokiomis aplinkybėmis *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgo finansų teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar ginčijamas reglamentas negalioja, nes tuo metu, kai jis buvo priimtas, Reglamentu (EB) Nr. 1458/2007 įvesto antidempingo muito, kurio taikymo sritį siekta išplėsti, galiojimo terminas jau buvo pasibaigęs?

2. Jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, ar ginčijamas reglamentas negalioja, nes neįmanoma nustatyti Reglamentu Nr. 1458/2007 skirtos priemonės vengimo, kaip tai suprantama pagal pagrindinio reglamento 13 straipsnio 1 dalį?“

Dėl prejudicinių klausimų

34 Prejudiciniais klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar ginčijamas reglamentas negalioja, nes, pirma, buvo priimtas tuomet, kai Reglamentas Nr. 1458/2007 nebegaliojo, ir, antra, Taryba pakankamai teisiškai neįrodė, kad egzistuoja vengimas, kaip jis suprantamas pagal pagrindinio reglamento 13 straipsnio 1 dalį.

Pirminės pastabos

35 Pažymėtina, kad Teisingumo Teismui pateiktose rašytinėse pastabose APEX rėmėsi ginčijamo reglamento negaliojimo pagrindu, kurio savo prašyme priimti prejudicinį sprendimą nenurodė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas. Ji taip pat teigė, kad nuo 2012 m. rudens buvo aišku, kad Reglamentu Nr. 1458/2007 patvirtintos priemonės nebus pratęstos, nes nagrinėjamo produkto importas iš KLR nebekėlė dempingo rizikos. Tokiomis aplinkybėmis, anot APEX, nagrinėjamo antidempingo muito taisomasis poveikis negali būti laikomas sumažintu, kaip tai suprantama pagal pagrindinio reglamento 13 straipsnio 1 dalį.

36 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką procedūra pagal SESV 267 straipsnį yra grindžiama aiškiu nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo funkcijų atskyrimu, ir tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, kuris turi prisiimti atsakomybę dėl būsimo sprendimo priėmimo, atsižvelgdamas į bylos ypatumus, privalo įvertinti tiek prejudicinio sprendimo būtinumą tam, kad pats galėtų priimti sprendimą, tiek Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą (Sprendimo *Simon, Evers & Co.*, C-21/13, EU:C:2014:2154, 26 punktas).

37 Iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos taip pat matyti, kad SESV 267 straipsnyje nenumatyta apskundimo galimybė nacionalinio teismo nagrinėjamos bylos šalims, todėl Teisingumo Teismas neturėtų vertinti Sąjungos teisės galiojimo vien dėl to, kad šį klausimą pastabose raštu jam pateikė viena iš šių šalių (žr. Sprendimo *Simon, Evers & Co.*, C-21/13, EU:C:2014:2154, 27 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

38 Tokiomis aplinkybėmis ginčijamo reglamento galiojimą reikia nagrinėti neatsižvelgiant į pagrindus, kurių nenurodė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Dėl negaliojimo pagrindo, siejamo su tuo, kad ginčijamas reglamentas buvo priimtas jau nebegaliojant Reglamentui Nr. 1458/2007

39 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pirmiausia nurodo, kad ginčijamas reglamentas, kuriuo, atlikus tyrimą dėl galimo vengimo pagal pagrindinio reglamento 13 straipsnį, išplėsta Reglamentu Nr. 1458/2007 nustatytų antidempingo priemonių taikymo sritis, negalioja, nes jis priimtas tuomet, kai Reglamentas Nr. 1458/2007 nebegaliojo, ir dėl to antidempingo muito taikymas išimtinai išplėstas atgaline data nuo to momento, kada importas užregistruotas, iki momento, kai minėtos priemonės nustojo galioti.

40 Šiuo klausimu primintina, kad pagrindinio reglamento 13 straipsnyje numatyta, kad kai Sąjungos institucijos nustato, kad antidempingo priemonių vengiama, jos gali išplėsti šių priemonių taikymą panašaus produkto, kuris gali būti ir nežymiai pakeistas, ir nepakeistas, importui iš kitų trečiųjų valstybių nei ta, kuriai taikomos minėtos priemonės.

41 Siekiant išnagrinėti pirmąjį negaliojimo pagrindą, kuriuo remiasi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, reikia nustatyti, ar pagal pagrindinio reglamento 13 straipsnį leidžiama priimti sprendimą išplėsti antidempingo priemonių taikymą, nors šios priemonės nustojo galioti.

42 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką siekiant nustatyti Sąjungos teisės nuostatos (šiuo atveju pagrindinio reglamento 13 straipsnio) taikymo sritį reikia atsižvelgti į joje vartojamas sąvokas, jos kontekstą ir tikslus (Sprendimo *Angerer*, C-477/13, EU:C:2015:239, 26 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

43 Dėl pagrindinio reglamento 13 straipsnio teksto pasakytina, kad, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nustatytą pareigą užbaigti tyrimą per devynis mėnesius nuo jo pradžios, jame nėra jokios nuorodos, kada turi būti priimtas sprendimas išplėsti antidempingo priemonių taikymo sritį.

44 Iš tiesų pagal pagrindinio reglamento 13 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį antidempingo muitų taikymo sritis gali būti išplečiama, „kai galiojančių priemonių yra vengiama“. Vis dėlto šiais žodžiais siekiama apibūdinti atvejus, kada prireikus galima priimti sprendimą išplėsti antidempingo priemonių taikymą. Todėl negalima teigti, kad nurodydamas „galiojančias priemones“ teisės aktų leidėjas ketino pareikšti savo nuomonę dėl to, kada prireikus turi būti priimtas toks sprendimas dėl taikymo išplėtimo, ir uždrausti priimti tokį sprendimą, kai priemonės, kurių vengiama, nustojo galioti.

45 O pagrindinio reglamento 13 straipsnio 1 dalyje esanti nuoroda į „galiojančias priemones“ reiškia, kad antidempingo išplėtimo priemonių taikymo laikotarpis negali būti ilgesnis už pirminių antidempingo priemonių galiojimo laikotarpį.

46 Darytina išvada, kad, kaip generalinis advokatas nurodė savo išvados 31 punkte, remiantis vien pagrindinio reglamento 13 straipsnio teksto analize, neatmestina galimybė priimti reglamentą, kuriuo išplečiama jau nebegaliojančių antidempingo priemonių taikymo sritis.

47 Pagrindinio reglamento 13 straipsnio konteksto ir šio straipsnio bei apskritai šio reglamento tikslų analizė patvirtina, kad reglamentas, kuriuo išplečiama antidempingo priemonių taikymo sritis, gali būti priimtas pasibaigus šių priemonių galiojimo terminui, tačiau priemonių taikymo sritis gali būti išplečiama tik iki termino pabaigos, taigi priemonės, kuriomis taikymas išplėstas, galioja tik atgaline data.

48 Pirma, šiuo klausimu pažymėtina, kad, nors pagrindinio reglamento 10 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas antidempingo priemonių negaliojimo atgal principas, t. y. šios priemonės iš principo gali būti taikomos tik tiems produktams, kurie išleidžiami į laisvą apyvartą po to, kai įsigalioja reglamentas, kuriuo šios priemonės nustatomos, daug pagrindinio reglamento nuostatų nukrypsta nuo šio principo. Pagal šias

nuostatas leidžiama taikyti antidempingo priemones produktams, išleistiems į laisvą apyvartą prieš įsigaliojant reglamentui, kuriuo tos priemonės nustatytos, su sąlyga, kad atitinkamas importas užregistruotas pagal pagrindinio reglamento 14 straipsnio 5 dalį.

49 Konkrečiai kalbant, kiek tai susiję su taisyklėmis dėl vengimo, pagrindinio reglamento 13 straipsnio 3 dalies antrame sakinyje nustatyta, kad tyrimas pradedamas Komisijai priėmus reglamentą, kuriame taip pat gali būti nurodyta muitinių institucijoms registruoti importą pagal šio reglamento 14 straipsnio 5 dalį arba reikalauti garantijų. Šio reglamento 13 straipsnio 3 dalies šeštame sakinyje numatyta, kad antidempingo priemonių išplėtimas įsigalioja tą dieną, kurią buvo nustatyta registracija pagal minėto reglamento 14 straipsnio 5 dalį. Taigi pagal šį reglamentą leidžiama atgaline data taikyti antidempingo muitus, kurių taikymas išplėstas reglamentu, priimtu remiantis šio reglamento 13 straipsniu.

50 Antra, pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką iš pagrindinio reglamento 19 konstatuojamosios dalies ir jo 13 straipsnio matyti, kad vienintelis reglamento, nustatančio antidempingo muito taikymo išplėtimą, tikslas yra užtikrinti jo veiksmingumą ir užkirsti kelią jo vengimui. Be to, pareiga registruoti atitinkamus importuojamus produktus būtent vengimo atveju taip pat siekiama išplėsti galutinės priemonės taikymo veiksmingumą sudarant galimybę atgaline data taikyti muitus tam, kad taikytinos galutinės priemonės neprarastų savo poveikio (Sprendimo *Paltrade*, C-667/11, EU:C:2013:368, 28 ir 29 punktai).

51 Kaip generalinis advokatas pažymėjo savo išvados 36 punkte, veiksmingumo tikslui, kurio siekiama vengimui pašalinti skirtomis priemonėmis, būtų pakenkta, jei būtų nuspręsta, kad reglamentas, kuriuo išplečiama antidempingo priemonių taikymo sritis, negali būti priimtas pasibaigus šių priemonių galiojimo terminui. Iš tiesų, nesant galimybės priimti tokio reglamento pasibaigus priemonių galiojimui, antidempingo priemonių taisomasis poveikis, pasireiškiantis per pagrindinio reglamento 13 straipsnyje nurodytą procedūrą, gali būti sumažintas dėl importo, įvykdyto vykstant vengimo tyrimui. Praktiškai taip nebūtų galima užtikrinti antidempingo priemonių veiksmingumo iki jų taikymo laikotarpio, kuris pagal šio reglamento 11 straipsnio 2 dalį iš esmės trunka penkerius metus, pabaigos.

52 Be to, kaip generalinis advokatas pažymėjo savo išvados 55 punkte, teiginys, kad reglamentas, kuriuo išplečiama antidempingo priemonių taikymo sritis, remiantis pagrindinio reglamento 13 straipsnio 3 dalimi, negali būti priimtas pasibaigus šių priemonių galiojimo terminui, reikštų, kad Komisija turėjo pabaigti savo tyrimą per trumpesnį terminą, nei pastarojoje nuostatoje numatytas devynių mėnesių terminas. Toks teiginys taip pat reikštų, kad tokį reglamentą galima priimti prieš pat baigiantis priemonių, kurių taikymo sritis juo išplečiama, galiojimo terminui, tačiau draudžiama priimti iškart pasibaigus jų galiojimo terminui, o tai būtų neteisėta ir nelogiška.

53 Trečia, pažymėtina, kad Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad galutinio antidempingo muito taikymo išplėtimo priemonė yra tik papildoma, palyginti su pradiniu dokumentu, kuriuo nustatomas šis muitas (Sprendimo *Paltrade*, C-667/11, EU:C:2013:368, 28 punktas).

54 Nors iš šio teiginio matyti, kad išplėtimo priemonės negali galioti ilgiau nei priemonės, kurių taikymas jomis išplečiamas, iš šių priemonių tarpusavio ryšio negalima daryti išvados, kad sprendimas nustatyti pirmąsias priemones turi būti priimtas prieš baigiantis antrųjų galiojimo terminui.

55 Atsižvelgiant į atliktą analizę, konstatuotina, kad pagal pagrindinio reglamento 13 straipsnį nedraudžiama priimti reglamento, kuriuo išplečiama antidempingo priemonių taikymo sritis, nors šios priemonės nebegalioja, su sąlyga, kad, pirma, išplėtimas taikomas tik laikotarpiu prieš baigiantis šių priemonių galiojimo terminui ir, antra, nurodyta užregistruoti atitinkamą importą pagal pagrindinio reglamento 13 straipsnio 3 dalį ir 14 straipsnio 5 dalį arba pradėjus tyrimą dėl vengimo pareikalauta garantijų, siekiant suteikti galimybę taikyti išplėtimo priemones atgaline data nuo tada, kai atlikta tokia registracija.

56 Pagrindinėje byloje nagrinėjamos Reglamentu Nr. 1458/2007 nustatytos antidempingo priemonės nustojo galioti 2012 m. gruodžio 13 d., o ginčijamas reglamentas, kuriuo jų taikymas išplėstas importui iš Vietnamo, priimtas 2013 m. kovo 18 d. Vis dėlto neginčijama, kad nuo 2012 m. birželio 25 d. Komisija Reglamentu Nr. 548/2012 pradėjo tyrimą, siekdama nustatyti, ar minėtu importu vengiama šių priemonių, ir įpareigojo muitines imtis tinkamų priemonių, kad šis importas būtų užregistruotas.

57 Be to, pagal ginčijamo reglamento 1 straipsnio 2 dalį muitus, kurių taikymas išplėstas, galima taikyti tik importui iš Vietnamo nuo 2012 m. birželio 27 d., kai įsigaliojo Reglamentas Nr. 548/2012, ir nuo 2012 m. gruodžio 13 d., kai nustojo galioti Reglamentu Nr. 1458/2007 nustatytos antidempingo priemonės.

58 Tokiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į šio sprendimo 55 punkte pateiktus svarstymus, konstatuotina, kad priėmusi ginčijamą reglamentą tuomet, kai Reglamentu Nr. 1458/2007 nustatytos antidempingo priemonės nebegaliojo, Taryba nepažeidė pagrindinio reglamento 13 straipsnyje nustatytų reikalavimų, nes, pirma, šių antidempingo priemonių taikymas išplėstas tik laikotarpiu iki jų galiojimo termino pabaigos ir, antra, pradėjus tyrimą dėl vengimo nurodyta užregistruoti atitinkamą importą pagal šio reglamento 13 straipsnio 3 dalį ir 14 straipsnio 5 dalį, kad būtų galima taikyti išplėtimo priemones atgaline data.

59 Taigi aplinkybė, kad ginčijamas reglamentas priimtas jau pasibaigus Reglamento Nr. 1458/2007 galiojimo terminui, nereiškia, kad jis negalioja.

Dėl negaliojimo pagrindo, siejamo su tuo, kad nepakankamai įrodytas vengimo egzistavimas

60 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad ginčijamas reglamentas negalioja, nes Taryba nepakankamai įrodė, kad egzistuoja vengimas, kaip jis suprantamas pagal pagrindinio reglamento 13 straipsnio 1 dalį, t. y. ji neįrodė: 1) prekybos pobūdžio pokyčio ir 2) to, kad surinkimo operacijos prasidėjo arba gerokai suintensyvėjo jau pradėjus arba prieš pat pradedant antidempingo tyrimą ir kad jų negalima ekonomiškai pateisinti kitaip negu Reglamentu Nr. 1458/2007 nustatytų antidempingo priemonių vengimu.

61 Primintina, kad Teisingumo Teismas yra nusprendęs, jog bendros prekybos politikos srityje, ypač kiek tai susiję su prekybos apsaugos priemonėmis, Sąjungos institucijos dėl ekonominių, politinių ir teisinių aplinkybių, kurias jos privalo išnagrinėti, sudėtingumo, turi plačią diskreciją. Vykdant tokio vertinimo teisminę kontrolę reikia tik patikrinti, ar buvo laikytasi procedūros taisyklių, ar tikslios faktinės aplinkybės, kuriomis grindžiamas ginčytinas pasirinkimas, ar nepadaryta akivaizdžios klaidos vertinant šias aplinkybes ir ar nebuvo piktnaudžiauta įgaliojimais (žr. Sprendimo *Simon, Evers & Co.*, C-21/13, EU:C:2014:2154, 29 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

62 Kiek tai susiję konkrečiau su antidempingo priemonių vengimu, pagrindinio reglamento 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad vengimas apibrėžiamas kaip prekybos tarp trečiųjų šalių ir Sąjungos būdo pokytis, atsiradęs dėl veiksmų, proceso ar veiklos, kurių negalima paaiškinti jokiomis kitomis pagrįstomis priežastimis ar ekonominiu pagrindimu, kaip tik antidempingo muito nustatymu, ir kai yra įrodymų dėl žalos arba kad taisomasis muito poveikis yra mažinamas panašios prekės kainų ir (arba) kiekių prasme.

63 Pagal šio reglamento 13 straipsnio 3 dalį tyrimą turi pradėti Komisija, remdamasi įrodymais, leidžiančiais *prima facie* preziumuoti vengimą. Jei vykstant tyrimui nustatyti faktai leidžia daryti išvadą, kad toks vengimas egzistuoja, Komisija siūlo Tarybai išplėsti antidempingo priemonių taikymą (Sprendimo *Simon, Evers & Co.*, C-21/13, EU:C:2014:2154, 31 punktas).

64 Vis dėlto nė viena pagrindinio reglamento nuostata nesuteikia Komisijai teisės vykdant tyrimą dėl vengimo priversti atitinkamus gamintojus ar eksportuotojus dalyvauti tyrime ar suteikti informacijos. Taigi Komisija yra priklausoma nuo savanoriško suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimo teikiant jai reikalingą informaciją (Sprendimo *Simon, Evers & Co.*, C-21/13, EU:C:2014:2154, 32 punktas).

65 Dėl šios priežasties Sąjungos teisės aktų leidėjas pagrindinio reglamento 18 straipsnio 1 dalyje numatė, kad tais atvejais, kai kuri nors suinteresuotoji šalis atsisako suteikti informacijos ar kitokiu būdu nesuteikia reikalingos informacijos per šiame reglamente nurodytą laiką arba smarkiai kliudo atlikti tyrimą, preliminarios ar galutinės, teigiamos ar neigiamos išvados gali būti daromos remiantis turimais faktais (Sprendimo *Simon, Evers & Co.*, C-21/13, EU:C:2014:2154, 33 punktas).

66 Be to, to paties reglamento 18 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad jeigu suinteresuotoji šalis vengia bendradarbiauti arba bendradarbiauja nepakankamai ir dėl to nuslepiama svarbi informacija, tyrimo išvados tai šaliai gali būti ne tokios palankios kaip tuo atveju, jeigu ji būtų tinkamai bendradarbiavusi (Sprendimo *Simon, Evers & Co.*, C-21/13, EU:C:2014:2154, 34 punktas).

67 Nors pagrindiniame reglamente, visų pirma jo 13 straipsnio 3 dalyje, įtvirtintas principas, pagal kurį pareiga įrodyti vengimą tenka Sąjungos institucijoms, pagrindinio reglamento 18 straipsnio 1 ir 6 dalyse siekiama šią pareigą sušvelninti numatant, kad tuo atveju, kai suinteresuotosios šalys nebendradarbiauja, šios institucijos tyrimo išvadas dėl vengimo egzistavimo gali grįsti turima informacija ir kad nebendradarbiavusios šalys rizikuoja patekti į nepalankesnę padėtį (Sprendimo *Simon, Evers & Co.*, C-21/13, EU:C:2014:2154, 35 punktas).

68 Tiesa, iš pagrindinio reglamento 18 straipsnio matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas neketino nustatyti prezumpcijos, leidžiančios tiesiogiai iš suinteresuotųjų ar susijusių šalių nebendradarbiavimo spręsti apie vengimą, taigi atleidžiančios Sąjungos institucijas nuo bet kokių įrodinėjimo reikalavimų. Vis dėlto atsižvelgiant į galimybę daryti išvadas, netgi galutines, iš turimų duomenų ir vertinti nebendradarbiaujančią ar tik iš dalies bendradarbiaujančią šalį nepalankiau nei tuo atveju, jeigu ji būtų bendradarbiavusi, yra lygiai taip pat akivaizdu, kad Sąjungos institucijoms leidžiama remtis nuosekliais įrodymais, pagrindžiančiais išvadą apie vengimą, kaip jis suprantamas pagal pagrindinio reglamento 13 straipsnio 1 dalį (Sprendimo *Simon, Evers & Co.*, C-21/13, EU:C:2014:2154, 36 punktas).

69 Bet koks kitas sprendimas keltų grėsmę Sąjungos prekybos apsaugos priemonių veiksmingumui visais atvejais, kai Sąjungos institucijos susidurtų su nebendradarbiavimu vykstant tyrimui dėl vengimo nustatymo (Sprendimo *Simon, Evers & Co.*, C-21/13, EU:C:2014:2154, 37 punktas).

70 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytą antrąjį negaliojimo pagrindą reikia vertinti būtent atsižvelgiant į šiuos argumentus.

71 Šiuo klausimu iš ginčijamo reglamento 28–36 konstatuojamųjų dalių matyti, kad atliekant pagrindinėje byloje nagrinėjamą tyrimą dėl vengimo bendradarbiavo septyni Vietnamo eksportuojantys gamintojai. Vis dėlto per tikrinamuosius vizitus šių eksportuojančių gamintojų patalpose Komisija padarė išvadą, kad jų pateikta informacija negali būti laikoma patikima. Be to, kaip matyti iš šio reglamento 37 konstatuojamosios dalies, Kinijos eksportuojantys gamintojai nebendradarbiavo.

72 Taigi išvadas dėl neužpildomų dujinių kišeninių žiebtuvėlių su akmenėliais importo iš Vietnamo ir KLR į Sąjungą ir neužpildomų dujinių kišeninių žiebtuvėlių su akmenėliais eksporto iš KLR į Vietnamą teko daryti taip, kaip nustatyta pagrindinio reglamento 18 straipsnio 1 dalyje. Šiuo klausimu Komisija visų pirma rėmėsi Eurostato duomenų bazės *Comext* duomenimis, prašyme, kuriuo remiantis pradėtas tyrimas dėl vengimo, pateiktais JT duomenų bazės *Comtrade* statistiniais duomenimis ir kitais šiame prašyme pateiktais duomenimis.

73 Ši informacija leido Komisijai, atlikusiai tyrimą, kurio rezultatais remiantis priimtas ginčijamas reglamentas, ir Tarybai, priėmusiai šį reglamentą, nustatyti, kad, pirma, kaip matyti iš ginčijamo reglamento 38 konstatuojamosios dalies, nagrinėjamo produkto importo iš KLR apimtis sumažėjo 1991 m. pradėjus taikyti priemones ir nuo tada išliko nedidelė. Antra, šio reglamento 40 ir 41 konstatuojamosiose dalyse nustatyta, kad tiriamojo produkto importas iš Vietnamo į Sąjungą nuo 2007 m. ėmė sparčiai augti ir kad šio importo apimtis, 2008 m. sudariusi 80 % viso importo, per AL pasiekė 84 % viso importo. Trečia, minėto reglamento 42 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad nuo 1999 m. žiebtuvėlių dalių eksporto iš KLR į Vietnamą apimtis gerokai išaugo ir kad 2010 m. šis eksportas sudarė 26 % viso žiebtuvėlių dalių eksporto iš KLR.

74 Remiantis šiais duomenimis, ginčijamo reglamento 44 konstatuojamojoje dalyje prieita prie išvados, jog tai, kad nuo 2007 m. sumažėjo bendra eksporto iš KLR į Sąjungą apimtis ir padidėjo eksporto iš Vietnamo į Sąjungą apimtis, o nuo 1999 m. gerokai padidėjo žiebtuvėlių dalių eksporto iš KLR į Vietnamą apimtis, patvirtina, viena vertus, KLR prekybos su Vietnamu ir, kita vertus, šių šalių prekybos su Sąjunga pobūdžio pokytį.

75 Nors ginčijamame reglamente nurodyta, kad nagrinėjamo produkto importo iš KLR į Sąjungą apimtis 2007 m. buvo nedidelė ir kad tais pačiais metais gerokai išaugo šio produkto importo iš Vietnamo į Sąjungą apimtis, iš šio reglamento vis dėlto matyti, kad žiebtuvėlių dalių eksportas iš KLR į Vietnamą išaugo 1999 m.

76 Iš to matyti, kad negalima pagrįstai daryti išvados, jog yra ryšys tarp žiebtuvėlių dalių eksporto iš KLR į Vietnamą padidėjimo ir nagrinėjamo produkto importo iš Vietnamo į Sąjungą padidėjimo.

77 Tokiomis aplinkybėmis negalima teigti, kad Taryba ir Komisija rėmėsi pakankamai nuosekliais įrodymais, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 68 punkte nurodytą teismo praktiką, pagrindžiančiais išvadą apie vengimą, kaip jis suprantamas pagal pagrindinio reglamento 13 straipsnio 1 dalį.

78 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į prejudicinius klausimus reikia atsakyti, kad ginčijamas reglamentas negalioja.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

79 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

2013 m. kovo 18 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 260/2013, kuriuo galutinio antidempingo muito, Reglamentu (EB) Nr. 1458/2007 nustatyto importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais, taikymo sritis išplečiama importuojamiems iš Vietnamo Socialistinės Respublikos siunčiamiems neužpildomiems dujiniams kišeniniams žiebtuvėliams su akmenėliais, deklaruojamiems ar nedeklaruojamiems kaip Vietnamo Socialistinės Respublikos kilmės, negalioja.

Parašai.